

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา
การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เสนอโดยนางสาวดิษระพี จำหื่นไวย์ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

(ศาสตราจารย์ประติษฐ์ พงศ์ทองคำ)

วันที่ 21 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พุฒคำ)

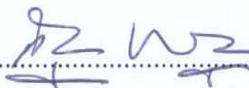
กรรมการ

(ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า)

กรรมการ

(ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์
ชื่อนักศึกษา	ดิฉันทะพี จำหมื่นไวย์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู จำแนกตาม สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่ อายุ ตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยการประชุมสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 351 คน คำนวณโดยสูตรของยามาเน่ และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามตำแหน่ง เป็นผู้บริหาร 40 คน ครู 311 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.895 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากด้านมากไปน้อยได้แก่ การจัดระบบงานธุรการในสถานศึกษา การพัฒนาอาคารสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม การบริหารงานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ชุมชน และการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามอายุ

ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญดังกล่าว

3. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไป

จากการจัดประชุมสนทนากลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู สรุปได้ว่าแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้การจัดการงานธุรการมีความคล่องตัวเป็นระบบ มีการกระจายงานเข้าถึงตำแหน่งผู้ปฏิบัติโดยตรง จัดการอาคารและสถานที่เพื่อตอบสนองให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด มีความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบ มีการกำกับ ติดตามผลของกิจกรรมนักเรียน เก็บรวบรวมหลักฐานเพื่อนำมาสู่การปรับปรุงพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น เพิ่มความร่วมมือจากผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ ส่งเสริมการให้ความรู้การทำความเข้าใจระบบรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้ครูทุกคนได้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการมีข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่ผู้เรียน

Thesis Title	Problems and Solution Guidelines for General Administration of Basic Education Schools According to the Perception of Administrators and Teachers under the Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 5
Thesis Advisors	Dr.Chalermchai Hankla Dr.Phuwadon Chulasukhont
Name	Tinrapee Jameunwai
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2013

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the problems for general administration of basic education schools according to the perception of administrators and teachers under the Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 5; 2) compare the problems for general administration according to the perception of administrators and teachers as classified by age, position, educational level, work experience and school size; and 3) explore the solution guidelines by focus group method. The sample consisted of 351 people : 40 of administrators and 311 teachers in academic year 2013 which were calculated by Yamane's formula and stratified random sampling by position. The instrument used was the questionnaire on problems for general administration of school with the reliability value of 0.895. Data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and the Scheffe's method.

The findings were as follows:

1) The problems in general administration were rated at a low level arranged in descending order as follows: school general affairs, school building and environmental development, student affairs community relationship, and management information system.

2) The comparison of the problems as classified by educational level in general was found statistically significant different at .05 level; however, there were no significance difference as classified by age, position, work experience and school size.

3) The solution guidelines for general administration found that there should be enough budget allocated for flexible and systematic administrative work. The work should be decentralized directly to the staff. The building management should meet the requirements of learners, The buildings should be clean and tidy. The follow up of student activities should be done; data should be collected to improve the help systems carefully with the additional cooperation from the parents and local administrative organization. Teachers should be well informed about the systems of information collection, so that they will be aware of the importance of having information which would be valuable for learners.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความกรุณา ความใส่ใจ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญซึ่ง ได้แก่ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ดร. สมิง กุลธิ นายประกิจ คุณไธ และนายสนอง บุญเพ็ง ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พุฒคำ ประธานสอบป้องกันวิทยานิพนธ์และดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยและให้ความร่วมมือในส่วนของคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

ดิฉันทิ จ่าหมื่นไวย

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา.....	10
ความหมายของแนวทางและความหมายของแนวทางแก้ปัญหา	10
ความสำคัญของแนวทางการแก้ปัญหา.....	14
ความหมายของปัญหา.....	15
กระบวนการแก้ไขปัญหา.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	22
ความหมายของการจัดการศึกษา.....	22
ความสำคัญของการจัดการศึกษา.....	23
แนวคิดและหลักการบริหารงานในการจัดการการศึกษา.....	24
ความหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...	25
ความสำคัญของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...	26

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	26
การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา.....	27
ความหมายของการบริหารงานทั่วไป.....	27
ความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป.....	28
ขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไป.....	30
การบริหารงานกิจการนักเรียน.....	32
งานความสัมพันธ์ชุมชน.....	41
การจัดระบบงานธุรการในสถานศึกษา.....	46
การพัฒนาอาคารสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม.....	53
การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
งานวิจัยในประเทศ.....	65
งานวิจัยต่างประเทศ.....	68
บทที่ 3	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	71
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5	97
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	97
สมมติฐานการวิจัย.....	97

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	98
สรุปผล.....	99
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	131
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	133
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการ วิจัย.....	139
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	143
ภาคผนวก ช ภาพการสนทนากลุ่ม.....	145
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	149

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	79
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การบริหารงานกิจการ นักเรียน.....	80
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 งานความสัมพันธ์ชุมชน.....	82
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การจัดระบบงานธุรการใน สถานศึกษา.....	84
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การพัฒนาอาคารสถานศึกษาและ สิ่งแวดล้อม.....	85
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ.....	86
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ภาพรวม.....	87
ตาราง 9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ.....	88
ตาราง 10	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง.....	89

	หน้า
ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	90
ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน.....	90
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา.....	92
ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงาน ทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา การพัฒนาอาคารสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม.....	93

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8